

**Eksperyta ornitologiczna
dla budynków Szkoły Muzycznej w Solcu Kujawskim
(ul. Kościuszki 12, działka ewidencyjna 498, obręb 0001).**

Wykonawca:

Ekostudium Leszek Koziróg
Ul. Smętka 15/29, 10-077 Olsztyn

tel.: 721500777

e-mail: leszekkozirog@wp.pl

Autorzy:

mgr Leszek Koziróg
mgr Dawid Kilon

EkoStudium Leszek Koziróg
ul. Smętka 15/29, 10-077 Olsztyn
NIP: 588-176-76-54, REGON: 280514153

Bydgoszcz, dn. 15 lipca 2016 r.

1. Informacja wstępna.

Niniejsze opracowanie zawiera wyniki inwentaryzacji ornitologicznej budynków Szkoły Muzycznej w Solcu Kujawskim (ul. Kościuszki 12, działka ewidencyjna 498, obręb 0001). Inwentaryzację wykonano w związku z planowanymi pracami remontowymi i modernizacyjnymi.

2. Metody prowadzenia inwentaryzacji ornitologicznej.

Inwentaryzację ornitologiczną prowadzono w oparciu o założenia metodyczne przedstawione w dokumencie: **Wytyczne Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy do prowadzenia inwentaryzacji ornitologicznych budynków** (wytyczne skonstruowano w oparciu o publikacje: Wylęgała i in. 2009, Wójcik 2010, Nowakowski 2010, Zielińska 2011, Mikusek 2010).

łącznie wykonano 6 kontroli (4 kontrole przed południowe i 1 wieczorną). Obserwacje przeprowadzono z poziomu gruntu, w terminach przedstawionych w tabeli 1, z wykorzystaniem lornetek o powiększeniu dziesięciokrotnym (Ecotone oraz Nikon). Wszystkie elewacje budynku były obserwowane co najmniej przez godzinę w trakcie kontroli przedpołudniowych i wieczornych.

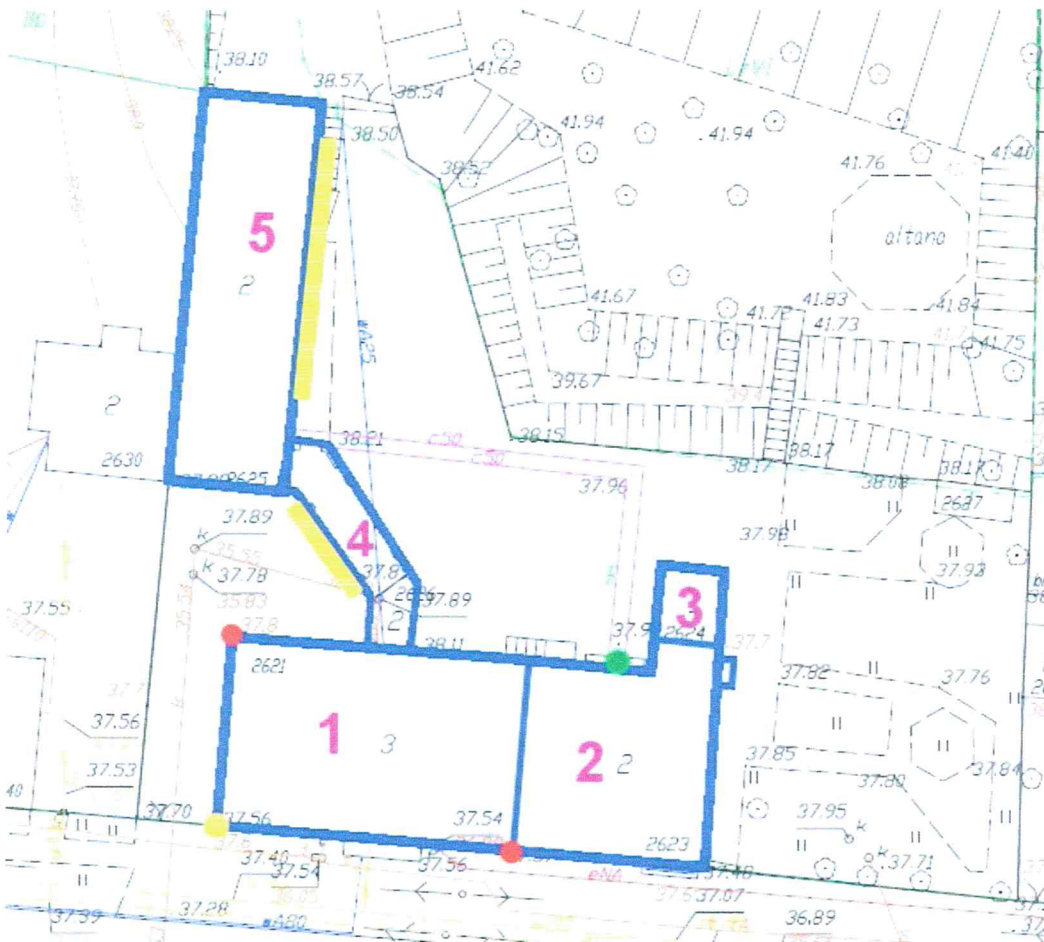
Tab. 1. Terminy prowadzenia inwentaryzacji ornitologicznych.

Dzień kontroli	Godziny obserwacji
20 kwietnia 2016 r.	11.50 – 12.20
30 kwietnia 2016r.	5.15 – 7.10
6 maja 2016 r.	7.15 – 9.20
18 maja 2016r.	6.30 – 8.30
17 czerwca 2016 r.	19.30 – 22.30
21 czerwca 2016 r.	20.00 – 22.30

Wykonano szczegółowe oględziny wszystkich elewacji budynku pod kątem występowania wszelkich przestrzeni, mogących stanowić miejsce gniazdowania ptaków. Poszukiwano także śladów gniazdowania ptaków w postaci gniazd, piór, odchodów, czy szczątków ptaków. Obserwowano także otoczenie budynku pod kątem wykrycia gatunków ptaków, zwłaszcza rzadkich, o behawiorze odmiennym od ptaków wróblowych.

3. Wyniki inwentaryzacji ornitologicznej.

W wyniku przeprowadzonych prac stwierdzono zasiedlenie budynku przez 2 pary wróbli domowych *Passer domesticus*, oraz co najmniej 2 pary jerzyków *Apus apus*. Stwierdzono także wykorzystanie otworów stropodachu budynku przez gołębie miejskie *Columba livia f. urbana*. Rozmieszczenie siedlisk ptaków przedstawiono na mapie 1. Gniazda wróbli znajdowały się w szczelinie przy rynnie, w północno zachodnim narożniku budynku oznaczonego na mapie nr 1 oraz na elewacji południowej na styku budynków oznaczonych na mapie nr 1 i 2. Miejsce gniazdowania jerzyków znajduje się na elewacji północnej budynku oznaczonego na mapie nr 2. Stwierdzono wchodzenie gołębi do otworów stropodachu na elewacji wschodniej budynku oznaczonego na mapie nr 5 oraz na elewacji zachodniej łącznika (obiekt nr 4 na mapie). Gołębie nocowały taką że w przestrzeni przy rynnie w pobliżu południowo zachodniego narożnika budynku nr 1 (mapa). Gołębie najprawdopodobniej wykorzystywały stropodach budynku oraz przestrzeń przy rynnie jedynie jako schronienia przed złymi warunkami atmosferycznymi i noclegowisko. Nie należy jednak wykluczać lęgów w przyszłości.

Mapa 1. Rozmieszczenie siedlisk ptaków w obrębie budynków szkoły Muzycznej. Czerwone punkty – miejsca gniazdowania wróbli. Żółta linia – elewacje, których otwory stropodachu wykorzystywane są przez gołębie miejskie. Punkt zielony – miejsce gniazdowania jerzyków.

4. Zalecenia

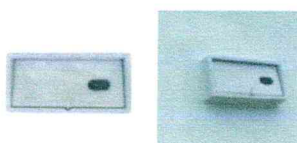
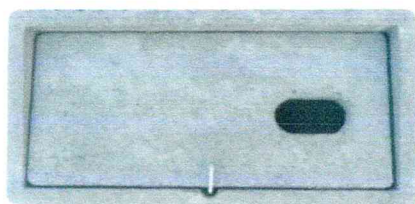
Z uwagi na gniazdowanie ptaków: wróbla domowego *Passer domesticus* oraz jerzyków *Apus apus*, prace modernizacyjne obiektu należy wykonać poza okresem lęgowym ptaków, czyli w terminie od 1 września do 1 marca. Prowadzenie prac we wcześniejszym okresie będzie wiązało się z płoszeniem gatunków chronionych i niesie zagrożenie dla życia gatunków chronionych. Jest możliwość prowadzenia prac w okresie lęgowym, jednak we wcześniejszym okresie należy zabezpieczyć miejsca gniazdowania ptaków poprzez ograniczenie im dostępu do siedlisk. Należałoby w okresie od 1 września do 1 marca zakleić np. pianką miejsca do których wlatują ptaki. Na powyższe czynności jest wymagana zgoda Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na odstępstwo od zakazu niszczenia siedliska gatunków chronionych, w tym przypadku dwóch gatunków ptaków: wróbla domowego i jerzyka. Wcześniej należy upewnić się, że szczeliny te nie są wykorzystywane np. przez nietoperze (za sprawą wykonania inwentaryzacji chiropterologicznej). Podczas prac modernizacyjnych obiektu zapewne dojdzie do zniszczenia siedlisk ptaków, na które to jest potrzebna zgoda RDOŚ. W związku z utratą siedlisk gatunków chronionych wskazane jest przeprowadzenie działań kompensacyjnych, polegające na powieszeniu zastępczych schronień, zaraz po wykonanej termomodernizacji. W przypadku jerzyka *Apus apus*, należy wywiesić 3 budki lęgowe (zbudowane z

trocinobetonu, montowane natynkowo) w miejscu istniejących siedlisk. Ich lokalizację umieszczono na poniższym zdjęciu. Budki mogą być pomalowane pod kolor elewacji.

Proponowana lokalizacja budek lęgowych.

Budka APK-1

Budka lęgowa dla jerzyka wykonana z ekologicznego trocinobetonu. Stosowana przy modernizacji budynków. Produkt o wieloletniej trwałości i odporności na czynniki atmosferyczne. Wytrzymałość budki jest znacznie większa niż w przypadku budek drewnianych. Budkę można łatwo wyczyścić (otwierane drzwiczki). Produkt przed lub po zawieszeniu na budynku należy koniecznie zabezpieczyć ekologiczną farbą ochronną. W naszej ofercie znajduje się także specjalne trocinobetonowe gniazdko dla jerzyka.

Sposób montowania

Budka dla jerzyka mocowana natynkowo lub podtynkowo

Nie należy budki mocować do styropianu

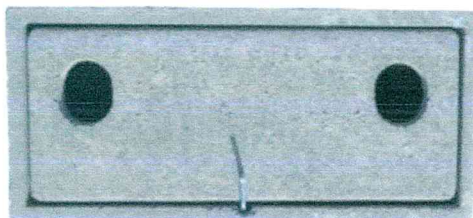
Kategoria: [Budki lęgowe dla ptaków](#). Tag: [jerzyk](#)

<http://budkilegowe.com/produkty/budka-apk-1/>

Budka z trocinobetonu

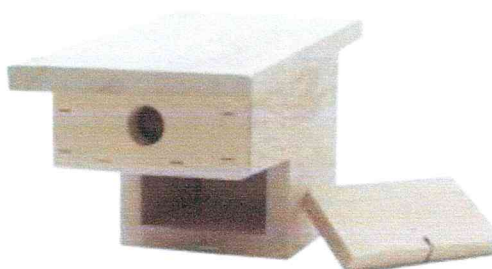
W przypadku wróbla, należy wywiesić 2 budki lęgowe w okolicy stwierdzonych siedlisk. Budka lęgowa powinna być zbudowana z trocinobetonu (zdecydowanie trwalszy niż drewno) lub z

desek (lite drewno) – z przedłużonym przodem. Budki należy czyścić raz w roku, w okresie od 16 października do końca lutego.

Przykładowa budka dla wróbla z trocinobetonu.

<http://budkilegowe.com/produkty/budka-apk-2/>

Przykładowa budka dla wróbla z drewna, z przedłużonym przodem – chroniącym przed srokami.

<http://sklep.ptasieogrody.pl/opis/685927/budka-legowa-a1.html>

5. Literatura

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.);

Wylęgała P., Jaros R., Dzięciołowski R., Kepel A., Szkudlarek R., Paszkiewicz R. 2009. Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”, Poznań 2009
www.salamandra.org.pl/DO_POBRANIA/PRAWO/folder_bloki.pdf;

Wójcik S. 2010. Inwentaryzacja jerzyka *Apus apus* na terenie miasta Jaworzno w roku 2010. Milvus, Jaworzno 2010 (www.jaworzno.pl/downloads/2012-09-04_14.../populacja-jerzyka-w-jaworznie.pdf)

Nowakowski W. (red.) 2010 r. Praktyka budowlana, a ochrona siedlisk jerzyka, nietoperzy i innych chronionych gatunków synantropijnych - nowe spojrzenie na prawo. Materiały po spotkaniu szkoleniowo-dyskusyjnym, Warszawa
(http://bioexperts.pl/doc/Materialy_pokonferencyjne.pdf)

Zielińska D. 2011 r. Ptaki w budynkach. Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków.
http://www.stop.eko.org.pl/wp/wp-content/uploads/pliki/ptaki_w_budynkach_ulotka_2011_zielinska_nfos.pdf

Mikusek R. 2005. Metody Badań i Ochrony Sów. FWIE 200. Kraków

Wytyczne Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy do prowadzenia inwentaryzacji ornitologicznych budynków.